

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/98/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117010207
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3117010207.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Romana Hargaša na neverejnom zasadnutí dňa 21. septembra 2017 prejednal sťažnosť odsúdeného T. B. podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. mája 2017, sp.zn.6Pp/49/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného T. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 15. mája 2017, sp.zn.6Pp/49/2017 zamietol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) ako nedôvodný návrh odsúdeného T. B. o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení podal odsúdený T. B. sťažnosť, ktorú následne písomne zdôvodnil.

Odsúdený v písomných dôvodoch svojej sťažnosti predovšetkým poukázal na skutočnosť, že jeho návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podal v duchu a v rovine jeho úprimného oľutovania prečinov, ktorých sa dopustil a ktoré sebakriticky uznal a dal si za cieľ viesť v budúcnosti riadny život človeka. Je si vedomý skutočnosti, že bol v minulosti viackrát trestaný, pričom však bez tzv. „zľahčovania, resp. zjednodušovania“ uvádza, že vo výkone trestu odňatia slobody bol po druhý raz v jeho živote. Zároveň prisľúbil, že svojim správaním, prácou a plnením si ďalších povinností a potrieb, riadnym spôsobom života človeka učiní z jeho strany všetko, aby v budúcnosti neporušil zákon a aby súčasný výkon trestu bol posledný v jeho živote. Ďalej odsúdený špecifikoval obe odsúdenia, pre ktoré je vo výkone trestu odňatia slobody. Podľa jeho názoru okresný súd v napadnutom uznesení v rovine prísnych kritérií dospel k predčasnemu a nesprávnemu záveru. Konštatovanie prvej zákonnej podmienky a aj druhej zákonnej (materiálnej) podmienky má právne relevantný podklad i základ v rovine zistení okresného súdu, a to v kladnom hodnotení jeho osoby a zároveň v odporúčacom stanovisku ÚVTOS a ÚVV Ilava pre kladné vybavenie jeho návrhu s výslovným odporúčaním podmiennečne prepustiť odsúdeného. Poukázal ďalej na to, že okresný súd v napadnutom uznesení na strane 3 zároveň konštatuje nesplnenie 3-tej zákonnej podmienky, pričom v tejto časti zjavne jeho názor zakladá na jeho trestnej minulosti. Odsúdený v tejto súvislosti uviedol, že uvedené konštatovanie okresného súdu má síce svoje opodstatnenie, avšak nevyplýva priamo z dikcie úpravy ustanovenia § 66 ods. 1 Tr. zák., ktorého rozhodujúcim prvkom a kritériom je najmä nezastupiteľná úloha, právomoc a poslanie súdu dané Ústavou Slovenskej republiky článkom 50 ods. 1, článkom 46 a nasledujúcimi článkami Ústavy SR. Odsúdený ďalej uviedol, že samo o sebe ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. neupravuje výslovne v dikcii, aby súd rozhodnutie o podmiennečnom prepustení výlučne a striktno zakladal na 3 (tretej) podmienke, dokonca s tzv. spätnými účinkami a pôsobnosťou, resp. požiadavkami o trestnej minulosti odsúdeného. Podľa jeho názoru táto skutočnosť má formu retroaktivity, čo je v rozpore

s požiadavkami a princípmi zaručenými v ustanovení § 2 ods. 7, ods. 8 Tr. por. a nasl., pričom ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. skôr hovorí o konkrétnom aktuálne vykonávanom treste alebo trestoch odňatia slobody vyžadujúc od odsúdeného plnenie svojich povinností, správanie a súčasným preukázaním polepšenia sa. Odsúdený má za to, že okresný súd mal u neho splnenie zákonných a materiálnych podmienok zjavne preukázané. Poukázal na hodnotenie ÚVTOS a ÚVV Ilava, z ktorého vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného bolo na požadovanej úrovni. U odsúdeného neboli zaznamenané nedostatky v súvislosti s dodržiavaním povinností vyplývajúcich zo zákona o výkone trestu odňatia slobody a ústavného poriadku. Počas výkonu trestu mu bola udelená 3-krát disciplinárna odmena a zároveň mu nebol uložený žiadny disciplinárny trest. Voľný čas trávi zmysluplným aktívnym spôsobom, a to využívaním ústavnej knižnice, športovými hrami, stolným tenisom, fitness krúžkom a taktiež sa zúčastňuje kultúrno-osvetovej činnosti usporiadanej ústavom. Počas výkonu trestu je riadne pracovne zaradený, pričom v práci je hodnotený pozitívne, má vytvorené riadne pracovné návyky. Sociálny kontakt udržiava pravidelnou korešpondenciou so svojou matkou, súrodencami a pravidelne využíva možnosť návštev. Postoj k trestnej činnosti má kritický. Program zaobchádzania odsúdený plní, resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodu skúseností s užívaním návykových látok a opakovanej trestnej činnosti. Ústav preto zhodnotil, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a zároveň odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Taktiež poukázal na to, že vždy mal zabezpečenú riadnu prácu a riadne pracoval a i toho času má možnosť nastúpiť do práce. Rovnako má možnosť riadneho bývania a ubytovania, nakoľko je s jeho matkou spoluvlastníkom bytu a rodinného domu. Má požiadavku byť s rodinou a v kruhu blízkych a byť im nápomocný. Odsúdený má za to, že v jeho prípade zjavne prevažuje splnenie základných i materiálnych podmienok v rovine kladného vyhovenia jeho návrhu. Pokiaľ ide o hodnotenie ústavu, odsúdený uviedol, že nemožno opomenúť ani fakt, že na programe zaobchádzania a ďalšou súvisiacou činnosťou v rámci resocializačného programu sa podieľa celý rad príslušníkov ústavu a zároveň pedagógov, psychológov, sociálna pracovníčka a príslušníci ZVJS-ÚVTOS z ďalších odvetví- odborov, ktorí sú s každou osobou odsúdenou takmer v denno-dennom styku a majú poznatky a dostatok možností a príležitostí zhodnotiť osobné pomery i vlastnosti odsúdeného pre podanie relevantného hodnotenia a zhodnotenia jeho správania, pričom v jeho prípade tomu tak tiež bolo. Odsúdený poukázal na to, že v ÚVTOS a ÚVV Ilava sa nestáva často, že odporúčia odsúdeného so svojim stanoviskom na podmiennečné prepustenie, z čoho podľa jeho názoru vyplýva aj súčasné splnenie tak materiálnych ako aj formálnych podmienok podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. Ďalej poukázal na tzv. prejav humanity slovenského trestného práva, pričom jeho pôsobenie na odsúdeného je stimulujúce a výchovné, nakoľko dáva odsúdenému nádej na faktické skrátenie uloženého trestu pri splnení podmienok, že sa bude riadne správať a pod. Okresný súd konštatoval nespĺnenie 3-tej podmienky, čím sa javí toto kritérium jeho splnenia za takmer nemožné, a to z dôvodu, že vychádza (retroaktívne) najmä z trestnej minulosti odsúdeného a nie na aktuálne vykonávanom treste odňatia slobody. Taktiež poukázal na stanovisko NS SR R č.61/2000 II. Odsúdený ďalej poukázal na stanovisko NS SR R č.44/1963, ktorého význam a účel je aj v jeho prípade v zmysle požiadaviek podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. splnený. V prípade kladného vybavenia jeho návrhu o podmiennečné prepustenie má riadne pracovné možnosti, najmä v letnom období je práce dosť a má možnosť nástupu do pracovného pomeru ihneď, keďže vo firme boli s jeho prácou spokojní. K sťažnosti ako prílohu pripojil podanie, v ktorom upozorňuje na skutočnosť, že v odôvodnení napadnutého uznesenia je nesprávne uvedený dátum nástupu na výkon trestu dňa 25.6.2016, pričom výkon trestu nepochybne nastúpil dňa 20.3.2015. Odsúdený T. B. z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil, respektíve zmenil v jeho prospech v rovine kladného vybavenia jeho návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom odsúdený sľúbil, že už spomínané predsavzatia do budúcnosti dodrží a dodrží aj prípadné obmedzenia a nariadenia súdu, ktoré mu súd po podmiennečnom prepustení uloží.

K písomným dôvodom sťažnosti odsúdeného sa prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín bližšie písomne nevyjadril.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 9. augusta 2017, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného T. B. nie je dôvodná.

Krajský súd zistil, že okresný súd správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmienené prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti o podmienené prepustenie a požiadal, aby bolo jeho žiadosti vyhovené.

Na základe preskúmania správnosti samotného napadnutého uznesenia krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného T. B. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmienené prepustenie kumulatívnym splnením zákonných podmienok, a to vykonanie časti trestu v predpísanej dĺžke, preukázanie polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázanie dôvodnej možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. V podrobnom odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), taktiež bola u odsúdeného splnená druhá zákonná (materiálna) podmienka, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, avšak nebola u neho splnená tretia zákonná (materiálna) podmienka, a to preukázanie polepšenia svojím správaním vo výkone trestu do takej miery, že v kontexte celkového hodnotenia osoby odsúdeného sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z ustanovení § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. teda vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného T. B. je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal trest odňatia slobody v zodpovedajúcom rozsahu, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Vykonanie zákona zodpovedajúcej časti uložených trestov (polovice uložených trestov) a pozitívne hodnotenie správania odsúdeného a plnenia jeho povinností vo výkone trestu nepostačuje preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmienené prepustenie. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Krajský súd dospel k záveru, že okresný súd správne zistil, že odsúdený nespĺňa zákonné podmienky pre podmienené prepustenie, keďže vzhľadom na okolnosti správne a podrobne uvedené okresným súdom v napadnutom uznesení (z nich najmä sklon k páchaniu trestných činov, vysoký stupeň rizika

recidívy a jeho nepriaznivá resocializačná prognóza so stredným rizikom sociálneho zlyhania, pričom rizikovým faktorom je skúsenosť s užívaním návykových látok a opakované páchanie trestnej činnosti; odsúdený bol opakovane súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť) nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život tak, ako predpokladá ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák.

Okresný súd správne prihliadol najmä na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol doteraz 5-krát súdne trestaný pre trestnú činnosť (z toho 5-krát pre trestný čin výtržníctva a 3-krát pre trestný čin ublíženia na zdraví), pričom je zrejmé, že ani predchádzajúce odsúdenia (a to aj nepodmienečné tresty odňatia slobody) nemali na odsúdeného pozitívny vplyv, tieto sa u odsúdeného minuli svojmu účelu, preto je potrebné, aby si vykonávané tresty vykonal v celosti. Okresný súd správne poukázal na skutočnosť, že odsúdenému bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal trestnej činnosti a to i násilného charakteru. Rovnako správne vyhodnotil osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, pričom od jej páchania ho neodradili ani vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody a ani hrozba nariadenia výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Krajský súd po preskúmaní veci aj napriek odporúčaniu ústavu podmiennečne prepustiť odsúdeného T. B. dospel k rovnakému záveru ako okresný súd, preto sťažnosť odsúdeného nepovažoval za dôvodnú a neakceptoval ju.

Pokiaľ ide o uvedenie nesprávneho dátumu nástupu na výkon trestu odňatia slobody odsúdeného uvedeného v napadnutom uznesení v druhom odseku jeho odôvodnenia (namiesto dátumu 25.6.2016 má byť uvedený dátum 20.3.2015), krajský súd nad rámec ostatného uvádza, že ide o chybu v písaní, pričom tento nedostatok nespôsobuje nesprávnosť a nezákonnosť napadnutého uznesenia a je potrebné, aby okresný súd uvedenú chybu v písaní opravil postupom v zmysle § 180 Tr. por. s použitím § 174 Tr. por.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu nie je dôvodná, bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.